

УДК 658

DOI: 10.24144/2078-1431.2022.2(29).164–175

Оксана Берча,
ст. викладач кафедри економіки і підприємництва
Віта Свадеба,
Андрій Попович,
здобувачі ОС «Магістр»
(спец. 051 Економіка)
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

ДІАГНОСТИКА ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОГО СТАНУ ЯК ГАРАНТА СТАБІЛЬНОГО ФУНКЦІОНУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВА

У статті розглянуто сутність фінансово-економічного стану та визначено його роль як гаранта стабільного функціонування підприємства. Проаналізовано причини і наслідки погіршення фінансово-економічного стану. Здійснено розрахунок показників ліквідності, фінансової стійкості, платоспроможності, ділової активності досліджуваного підприємства. Проведено аналіз ймовірності банкрутства ТОВ «Перечинська швейна фабрика» та запропоновано шляхи покращення показників фінансово-економічного стану.

Ключові слова: фінансово-економічний стан, ліквідність, фінансова стійкість, рентабельність, платоспроможність, банкрутство.

Diagnosis of financial and economic condition is an integral part of the functioning of the enterprise. It is considered a complex and multifactorial indicator that covers all the necessary indicators for financial decision-making.

The purpose is to consider the theoretical aspects of diagnostics of the financial and economic condition; analysis of the role of diagnostics in the stable functioning of the enterprise; the study of practical aspects through the analysis of LLC «Perechynska Sewing Factory»; search for ways to improve the financial and economic condition of the enterprise.

Methods. The article deals with the interpretation of the nature of the diagnosis of financial and economic conditions. The methodology of diagnosis and its ambiguity has been noted. The factors that affect its reduction are investigated and are difficult to see in the financial statements. In addition, the consequences of the fall in financial status, and their relationship with the further functioning of the company. Four main components of financial stability are analyzed and supplemented with their comments. A comprehensive study of the financial and economic condition of LLC «Perechyn Sewing Factory» through liquidity ratios, solvency, business activity, and financial stability was carried out. The diagnosis of the probability of bankruptcy of the enterprise by multifactorial models of foreign (Taffler) and Ukrainian models (Smetanyuk) was supplemented. According to the results of the research, conclusions about the financial condition of the firm are formed, as well as supplemented by the proposed areas of improvement of these indicators, based on the peculiarities of the company.

Results. In the course of our research, we concluded that the solution to any problem begins with the determination of the cause of its occurrence, for this we cited the factors of influence on the financial and economic condition and determined the consequences of its deterioration.

The analysis of modern methods of diagnosing the financial state of enterprises indicates the absence of a generally recognized methodology for solving the problem of measuring the qualitative level of financial development of enterprises, which requires research and further improvement of methodological support for diagnosing the financial and economic state of enterprises.

Conclusion. We note that the shortcomings of domestic and foreign methods are the ignoring of the industry specifics of the enterprises under study, the subjectivity of forming a sample of indicators included in the model, failure to take into account the multicollinearity criterion, an insufficient amount of information for calculating the weighting factor, insufficient critical points of individual financial indicators (or the interval of the theoretical and empirical confirmation, leading to the fixed inaccuracy of normative values of financial indicators, problems of reliability of information and problems related to obtaining information.

In general, regarding the enterprise under study, the activity of LLC "Perechyn Sewing Factory" is relatively stable. Notable problems are the increase in the cost of production and energy consumption, therefore, to increase profits, it is necessary to introduce operational cost accounting and improve the technical level of tailoring. In addition, we indicated recommendations for improving the financial condition, taking into account the specifics of the company's activities.

Keywords: *financial and economic condition, liquidity, financial stability, profitability, solvency, bankruptcy.*

Постановка проблеми. В умовах сьогодення перед компаніями постає вибір, куди рухатись далі, що змінювати. Від зваженості та адекватності цього рішення залежить подальше функціонування підприємства. У такому випадку під час пошуку ймовірних варіантів, перш за все, потрібно здійснити повноцінний аналіз діяльності фірми через діагностику фінансово-економічного стану. Її результати здатні охопити максимально необхідні значення для прийняття рішень як у профілактичному сенсі, так і у випадку реакції на критичні ситуації.

За цих умов актуальним стає розробка системи підтримки прийняття рішень, яка навіть за наявності обмеженої інформації та непрямих ознак посилення кризових тенденцій зможе вчасно визначити стан керованої системи, створивши основу для прогнозування можливих наслідків. Ці завдання вирішуються під час фінансової діагностики як складової частини корпоративного антикризового управління.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теоретико-практичним засадам розробки методів діагностики в процесі управління фінансами підприємств приділяли увагу вітчизняні та зарубіжні вчені, зокрема: Коваленко Л.О. [5], Карпенко Г.В. [4], Ковальчук Т.М. [6], Подольська В.О. [7], Зигрій О.В. [3], Верданов О.Ю. [1]. та ін. Е. Альтман, І. Ансофф, В. Арнольд, К. Бірман, У. Бівер, С. Бір, І. Бланк, Е. Мінаєв, Т. Петерс, В. Пономарен-

ко, Т. Тоффлер, Сметанюк О.А. [5, 7]. У своїх працях вони досліджували діагностику фінансово-економічного стану через призму антикризового управління підприємством.

Однак багато положень у наукових працях цих економістів є дещо суперечливими, особливо щодо застосування набору показників до фірм, що працюють на внутрішньому ринку. Водночас досі навіть у законодавстві відсутнє загальноприйняте визначення економічної сутності діагностики фінансово-економічного стану.

Формулювання цілей статті. У дослідженні основними цілями є розгляд теоретичних аспектів діагностики фінансово-економічного стану; аналіз ролі діагностики у стабільному функціонуванні підприємства; дослідження практичних аспектів через проведення аналізу ТОВ «Перечинська швейна фабрика»; пошук шляхів удосконалення фінансово-економічного стану підприємства.

Опис основного матеріалу дослідження. Фінансово-економічний стан підприємства є системним поняттям, що вважається результатом взаємодії усіх елементів комплексу фінансових відносин суб'єкта господарювання, є сполученням виробничо-господарських факторів та, зокрема, відзначається системою показників, які характеризуються розміщенням, наявністю та застосуванням фінансових ресурсів.

Досліджуючи сутність діагностики фінансового стану фірми, насамперед необхідно критично поглянути на існуючі науково-методологічні пояснення природи фінансового стану, яких досить багато.

Тому Г.В.Карпенко зазначав, що фінансово-економічний стан – це реальна та потенційна здатність підприємств забезпечити належне фінансування фінансово-господарської діяльності та здатність її ефективно здійснювати в майбутньому [4].

Коваленко Л.О. стверджує, що це є характеристикою його фінансової конкурентоспроможності, ефективного використання фінансових ресурсів і капіталу, виконання зобов'язань перед державою та іншими суб'єктами господарювання [5].

Фінансовий стан – це зважена структура джерел фінансування майна компанії, яка відображає ступінь використання її активів для генерування грошових потоків, достатніх для стабільного відновлення операційної діяльності на заданому рівні [7].

Фінансово-економічний стан підприємства необхідно комплексно та повністю аналізувати, використовуючи різноманітні методики. Такий процес забезпечить вчасне реагування на «проблемні місця» у фінансовій діяльності та забезпечить ефективне використання і розміщення фінансових ресурсів. Окрім цього, можна буде уникнути суворої оцінки фінансових результатів діяльності за конкретний період чи у динаміці за ряд періодів.

Одним з таких методів оцінки фінансово-економічного стану є проведення діагностики, яка є невід'ємною складовою системи управління підприємством.

Окрім цього, діагностика є процесом оцінки стану діяльності компанії та системи управління нею, визначення впливу та причин порушень нор-

мального перебігу економічних процесів та створення напрямів удосконалення управління системою, яке розробляється з використанням системного та комплексного підходу з урахуванням діючої законодавчої бази.

Так, згідно з баченням Ковальчук Т.М [6], діагностика дозволяє встановити не лише характер порушень, а й виявити можливі порушення в перспективі та запобігти їх виникненню, прийняти рішення щодо усунення виявлених порушень.

Такими основними чинниками погіршення фінансово-економічного стану можуть бути:

- дефіцит коштів, який свідчить про низьку ліквідність;
- низька рентабельність;
- прострочена кредиторська заборгованість, наднормативні заборгованості перед бюджетом, персоналом і кредиторами;
- низькі обсяги доходу;
- нераціональне керування результатами діяльності.

Діагностичний процес — це безперервна систематична діяльність, ефективність якої значною мірою залежить від накопиченого досвіду, і відбувається в межах певного часу та простору. Комплекс аналітичних завдань, які вирішує економічна діагностика, включає:

- оцінку стану бізнесу;
- аналіз роботи, ефективності та стабільності бізнесу;
- пошук можливих варіантів діагностики на основі наявних і майбутніх структур зв'язку між показниками, що характеризують діяльність підприємства;
- оцінку ймовірних наслідків прийняття певних управлінських рішень з точки зору продуктивності, фінансового стану та платоспроможності бізнесу [3].

Процес діагностики триває у декілька етапів (дослідницький, пошуковий та пізнавальний):

- збір усієї необхідної інформації, підбір вхідних даних для аналізу;
- проведення аналізу, оцінки, встановлення діагнозу та прогнозу;
- визначення результатів проведеного дослідження, діагностика через моніторинг діяльності підприємства.

Так, всебічна діагностика фінансово-економічного стану підприємства дозволяє вчасно помітити та усунути наслідки неправильних рішень чи вплив зовнішніх/внутрішніх факторів [1]. А такими негативними сценаріями можуть бути:

- втрата платоспроможності підприємства, банкрутство;
- неритмічність виробничих процесів;
- погіршення якості виготовлення продукції;
- труднощі з реалізацією товарів;
- брак коштів на рахунках підприємства;
- зниження рентабельності компанії;
- загроза економічних санкцій і т.д.

Багато якісних і кількісних факторів, які впливають на фінансовий стан компанії, можуть бути неочевидними з її фінансової звітності. Оскільки

ки не існує єдиного визначення того, що є високоякісним фінансовим звітом, тому необхідно переглянути багато факторів, щоб отримати повне розуміння міцності фінансового становища компанії. Якщо він належним чином складений і супроводжується відповідним розкриттям інформації, баланс дає уявлення про наступні фактори, які часто відрізняються залежно від компанії та галузі:

- ступінь ліквідності підприємства - чи має компанія достатньо готівки, інших ліквідних активів або кредиту для своєчасної оплати своїх зоб'язань та відповідає структура капіталу структурі активів;

- характер бізнесу - аналіз ризиків, чи принципи та методи бухгалтерського обліку є належними, консервативними чи агресивними порівняно з іншими в галузі;

- використання методів оцінки первісної вартості або справедливої вартості - наскільки велика різниця між сумами, отриманими за методами первісної вартості та справедливої вартості;

- оцінки та припущення, використані у фінансовій звітності - чи є резерви, засновані на оцінках керівництва, становлять значну частину оцінки пасивів або активів, чи вірними є судження;

- можливість знецінення - чи обґрунтована політика компанії щодо оцінки знецінення, чи викликають будь-які економічні, результативні чи галузеві тенденції питання щодо здатності повернути активи за їхньою обліковою сумою.

Немає чіткого переліку методів та інструментів для діагностики фінансового стану підприємства. Систематизація складових процесу діагностики підприємства значно спрощує сам процес, скорочує час затвердження прийнятних методів проведених досліджень, знижує ризик отримання недостовірних висновків.

Діагностику фінансово-економічного стану підприємства проведено на прикладі ТОВ «Перечинська швейна фабрика». Результати розрахунку головних показників, достатніх для аналізу, наведено у табл.1.

Таблиця 1

**Показники фінансово-економічного стану у динаміці
за 2017-2021 рр.***

Показники	2017	2018	2019	2020	2021	Відхилення за 2017-2021 рр.	
						Абсол., (+, -)	Віднос., %
Коеф. абсолют. ліквідн.	10.19	75.75	26.79	76,25	1,93	-8,26	-81,06
Коеф. загал. ліквідн.	23.49	194.77	110.5	208,23	5,59	-17,9	-76,2
Коеф. маневреності ВОК	0,52	0,49	0,36	0,47	0,75	0,23	44,23
Робочий капітал	4384,6	3662,3	2923,5	3833,7	2191,9	-2192,7	-50,01
Власні оборотні кошти	3830,3	2945,8	1974,3	3010,9	1233,1	-2597,2	-67,8

Частка оборотних активів у активах	0,63	0,58	0,56	0,67	0,65	0,02	+3,17
Коеф. автономії	0.9	0.88	0.81	0.85	0.65	-0.25	-27.54
Коеф. фінансової стабільності	0.97	1	1	1	0.88	-0.08	-8.82
Коеф. фінансової залежності	1.11	1.13	1.23	1.17	1.53	+0.42	+37.84
Коеф. стійкості фінансування	0.97	1	0.995	0.997	0.88	-0.08	-8.82
Коеф. оборот. активів	2.58	2.37	3.1	3,04	3,15	+0,57	+22,09
Коеф. оборот. власного капіталу	2.22	2.66	3.63	3,65	4,08	+1,86	+83,8
Коеф. оборот. осн. засобів	5.46	6.02	7.27	7,95	9,2	+3,74	+68,5
Коеф. оборот. оборотн. засобів	3.04	3.91	5.4	4,93	4,78	+1,74	+57,24
Коеф. оборот. дебіт. заборг.	6.82	8.94	10.95	9,61	15,89	+9,07	+133
Коеф. оборот. кред. заборг.	36.24	183.21	1627	1512,4	1741,8	+1705,6	+4706

**Сформовано на основі даних фінансової звітності ТОВ «Перечинська швейна фабрика» за 2017-2021 роки*

На основі проведеного аналізу можна стверджувати, що протягом 2017 - 2021рр. рівень ліквідності знизився. Зокрема, це підтверджується динамікою коефіцієнта абсолютної ліквідності та коефіцієнта загальної ліквідності.

З 2017 р. рівень ліквідності почав поступово збільшуватися у зв'язку зі зміною підходу компанії до процедур формування ліквідних активів та розрахунків із зобов'язаннями.

У результаті всі показники різко зросли з 2018 до 2019 р. Це свідчить про значне підвищення ліквідності підприємства і підвищення його платоспроможності. Але згодом під впливом економічних факторів, пандемії показники зменшились.

Так, у 2021 р. порівняно з 2017 р. зменшився коефіцієнт абсолютної ліквідності – на 81,06%, або на 8,26, коефіцієнт загальної ліквідності – на 76,2%, коефіцієнт маневреності власних оборотних коштів – на 44,23%, робочий капітал на 50,01%, власні оборотні кошти на 67,8%, а частка оборотних активів у активах зросла на 3,17%.

Коефіцієнт автономії та коефіцієнт фінансової стабільності характеризувалися незначним спадом з 2017 р. по 2021 р., де перший зменшився на 27,54%, але знаходиться у межах нормативного значення (більше, ніж 0,5), а другий знизився на 8.82%, що у порівнянні з минулими роками є найнижчим показником та меншим нормативу.

У 2021 р. коефіцієнт фінансової залежності зріс на 37,84%, що на 0,42 більше показника 2017 р. Можна також стверджувати про падіння стійкості фінансування (-8,82%). У 2021 р. порівняно з 2017 р. збільшилися такі показники, як:

- коефіцієнт оборотності активів – на 22,09%;
- коефіцієнт оборотності основних засобів – на 68,5%;
- коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості – на 4706%.

Окрім цього, збільшився коефіцієнт оборотності власного капіталу на 83,8%, коефіцієнт оборотності оборотних засобів на 57,24% та коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості – на 133%. Ці показники можуть характеризувати ефективність виробництва та загальну економічну активність. Їх позитивна динаміка за підсумками 2021 р. сприятиме зміцненню фінансово-економічного стану компанії.

Якщо узагальнити досліджені показники, то незважаючи на позитивні значення у деяких аспектах, фінансовий стан підприємства не стабілізується і характеризується відносно збитковим станом та низькою прибутковістю у 2021 році.

Невтішні результати нашого дослідження свідчать про необхідність проведення певних заходів. Будь-яке підприємство не зможе довго працювати без сталого розвитку та здорового прибутку. Для забезпечення довгострокового функціонування варто виконати такі дії:

- переглянути поточні та майбутні потреби в капіталі, визначити дії для очікуваного зростання;
- аналізувати та збалансувати прибутковість (рентабельність);
- розглянути і вдосконалити можливості звітування та планування;
- оцінити та зрозуміти процеси купівлі наявних споживачів і ключових потенційних клієнтів.

Запропоновані вище дії включають заходи щодо вдосконалення фінансової стійкості й саме врахування її чотирьох компонентів формує можливість для підбору рішень (рис.1).

Рис. 1. Компоненти забезпечення фінансової стійкості [8]

Узагальнимо та розширимо пояснення цих компонентів власними твердженнями [доповнено 8]:

1. Доступ до капіталу – для початку роботи потрібен капітал, постійний обіговий капітал для підтримки повсякденної діяльності та інвестиційний капітал, який можна повернути у компанію та підтримувати зростання. Цього можна досягти через самофінансування (якщо фірма є фінансово стабільною), фінансування шляхом вливання власного капіталу, позика в банку (найбільш традиційна форма кредитування) або співпраця із спеціалізованим фінансовим агентством.

2. Рентабельність - якщо прибутковість надто низька, це може негативно вплинути на грошовий потік і понизити загальний фінансово-економічний стан. Низький прибуток не залишає місця для коливань доходу чи витрат і обмежує здатність реінвестувати, що зрештою може поставити під загрозу фінансову стійкість. З іншого боку, якщо рентабельність надто висока, це може призвести до того, що конкуренти з нижчою ціною можуть знизити ціну. Постійне зниження ціни може призвести до руйнівних цінових війн на ринку та сприяти загальній фінансовій нестабільності.

3. Звітність - витрачання часу на оцінку діяльності бізнесу має вирішальне значення для здорового, сталого зростання. Створення плану регулярного перегляду фінансів дає змогу вчасно внести зміни, щоб змінити негативну тенденцію або скористатися унікальною позитивною можливістю. Для забезпечення більшого рівня підтримки капіталу знадобиться надійна фінансова звітність.

4. Планування - можна напрочуд легко відхилитися від наміченого шляху до сталого зростання, якщо немає власного бізнес-плану, який би підтримував курс. Фінансове планування має бути достатньо гнучким, щоб врахувати зміни на ринку та несподівані можливості, але достатньо надійним, щоб утримати від переходу на небезпечний, нежиттєздатний напрямок.

Оскільки найнебезпечнішою для бізнесу є фінансова криза, особливо її завершальна стадія — банкрутство, тобто ситуація, коли підприємство не може задовольнити вимоги кредиторів і повернутися до платоспроможності, головним завданням діагностики фінансово-економічного стану є запобігання фінансовій нестабільності.

Навіть на етапі, коли всі показники в нормі і мало сигналів про можливість банкрутства, діагностика фінансового стану повинна виявити початок фінансової кризи.

Відповідно, для того, щоб зробити більш чіткі висновки про фінансово-економічний стан досліджуваного підприємства, необхідно провести аналіз ймовірності банкрутства (табл. 2).

Оскільки доволі часто зарубіжні моделі некоректно застосовувати до діагностики українських підприємств через відмінності у статтях звітів, у складанні фінансової звітності, різними економічними умовами діяльності фірм, то українськими дослідниками було розроблено декілька вітчизняних моделей.

Тому під час проведення аналізу ТОВ «Перечинська швейна фабрика» було вибрано дві моделі – математична багатофакторна від Тоффлера та вітчизняна від Сметанюк.

Таблиця 2

Ймовірність банкрутства ТОВ «Перечинська швейна фабрика»*

Модель	Формула	Розрахунок
Тоффлера [7]	$Z = 0.53K_1 + 0.13K_2 + 0.18K_3 + 0.16K_4$	$Z = 0.53 \cdot 9.07 + 0.13 \cdot \left(\frac{3852 + 2669}{2}\right) + 0.18 \cdot \left(\frac{247.8}{4955.1}\right) + 0.16 \cdot 3.146 = 7.02$
Сметанюк [5]	$Z = 0.05K_1 + 0.91K_2 + 1.41K_3 + 1.07K_4 + 0.71K_5 - 2.5$	$Z = 0.05 \cdot 5.59 + 0.91 \cdot 0.65 + 1.41 \cdot 0.46 + 1.07 \cdot 14.42 + 0.71 \cdot 3.146 - 2.5 = 0.2795 + 0.5915 + 0.6486 + 15.4294 + 2.23366 - 2.5 = 19.18266 - 2.5 = 16.68$

*Сформовано на основі даних фінансової звітності ТОВ «Перечинська швейна фабрика» за 2017-2021 роки

Так, за результатами дослідження, модель Тоффлера має нормативне значення 0.3, у досліджуваного підприємства воно більше, тому визначений показник 7.02 свідчить про низьку ймовірність банкрутства.

Нормативне значення за моделлю Сметанюк більше 0.75. Ймовірність банкрутства дуже низька. Отже, аналізоване підприємство знаходиться у сприятливому стані та йому не загрожує ліквідація, як мінімум протягом найближчих 5 років.

Стабілізація фінансового стану підприємства є одним із напрямів управління його діяльністю і передбачає формування оптимальної структури капіталу, мінімізацію ризику зниження фінансової стійкості, забезпечення здатності підприємства в повному обсязі розраховуватися за своїми зобов'язаннями, його спроможність здійснювати розширене відтворення на власній фінансовій основі [3].

Таким чином, під час проведення діагностики фінансово-економічного стану підприємства можуть застосовуватись різні моделі та методи аналізування. Вибірка дослідження буде залежати від кінцевої мети та завдання цього процесу.

Так само і перелік заходів з покращення фінансово-економічного стану розробляється індивідуально для кожного досліджуваного підприємства, виходячи з таких даних, як рід занять, види продукції, прибуток, обсяг виробництва, витрати та певні особливості.

Для ТОВ «Перечинська швейна фабрика» можна запропонувати заходи, що спрямовані на удосконалення фінансово-економічного стану підприємства та попередження банкрутства:

1) Мінімізувати та за можливості позбавитись зайвих фінансових витрат через детальний аналіз.

2) Формування довго- та короткострокової стратегії й тактики щодо забезпечення платоспроможності, ефективного користування фінансовими ресурсами через вдалу фінансову політику компанії.

3) Розгляд державної програми фінансування, проведення реструктуризації боргових зобов'язань через угоду з кредиторами чи відстрочення оплати загальної суми боргу або часткове списання.

4) Втілення нової маркетингової політики з активної стимуляції попиту на продукцію, пошук нових контрактів із співпраці з приватними компаніями, підприємцями чи державою.

5) Розширення ринків збуту продукції, адаптація до новітніх сфер діяльності, масштабування виробництва на міжнародні ринки.

6) Використання інноваційних новинок, впровадження прогресивних методів виробництва та управління персоналом, працею.

7) Створення раціональної структури капіталу.

8) Забезпечення оптимальної частки високоліквідних активів та їх підвищення.

Запропоновані заходи дозволять підвищити ефективність діяльності підприємства та покращити фінансово-економічний стан компаній в умовах сьогодення. Але вони носять лише рекомендаційний характер, оскільки проведений аналіз може не охоплювати всі фактори.

Висновки і перспективи подальших досліджень. У результаті дослідження можна дійти висновку, що вирішення будь-якої проблеми починається з визначення причини її виникнення. З цією метою нами було наведено чинники впливу на фінансово-економічний стан і визначено наслідки його погіршення.

Аналіз сучасних методів діагностики фінансового стану підприємств свідчить про відсутність загально визнаної методики вирішення проблеми вимірювання якісного рівня фінансового розвитку підприємств, що зумовлює дослідження та подальше удосконалення методичного забезпечення такої діагностики.

Зазначимо, що недоліками вітчизняної та зарубіжної методик є ігнорування галузевих особливостей досліджуваних підприємств, суб'єктивність формування вибірки показників, що входять до моделі, неврахування критерію мультиколінеарності, недостатня кількість інформації для розрахунку вагового коефіцієнта, недостатні критичні точки окремих фінансових показників (або інтервал) теоретичного та емпіричного підтвердження, що призводять до фіксованої неточності нормативних значень фінансових показників, проблеми достовірності інформації та її отримання.

Загалом щодо досліджуваного підприємства, то діяльність ТОВ «Перечинська швейна фабрика» є відносно стабільною. Помітними проблемами є збільшення собівартості продукції та енергозатратність, тому для збільшення прибутку необхідно ввести оперативний облік витрат та покращити технічний рівень пошиття. Окрім цього, нами було надано рекомендації з покращення фінансового стану з урахуванням специфіки діяльності фірми.

ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Верланов О. Ю. Оцінка фінансового стану підприємств: питання методології та методики : автореф. дис. канд. екон. наук: спец. 08.01.08 „Економіка та управління” / О.Ю. Верланов; Інст-т регіональних досліджень (м. Львів). Львів, 2010. 22 с.
2. Гече С.Ф. Модель прогнозування фінансового стану підприємств на основі фінансових показників // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія : Економіка. 2014. Вип. 1. С. 162-164.
3. Зигрій О. В. Комплексна оцінка фінансового стану підприємства на основі показників звітності: розрахунковий підхід // Науково-виробничий журнал «Інноваційна економіка». 2014. №3. С. 243-249.
4. Карпенко Г.В. Шляхи вдосконалення фінансового стану підприємства / Г.В. Карпенко // Економіка держави. 2010. №. 1. С. 61-62.
5. Коваленко Л.О. Фінансовий менеджмент: навч. посіб. Київ: Знання, 2008. 483с.
6. Ковальчук Т. М. Діагностичний аналіз в системі управління підприємством: методологія та методика // Економіка АПК. 2005. № 2. С. 59-63.
7. Подольска В. О. Фінансовий аналіз: навч. посіб. Київ: Центр навч. л-ри, 2007. 488с.
8. Four Key Components to Financial Sustainability. URL: <https://www.advancepartners.com/blog/four-key-components-to-financial-sustainability/>

REFERENCES

1. Verdanov, O.Y. (2010) Ocinka finansovoho stanu pidpriemstv: pitannja methodologyja ta metodiki [Assessment of the financial state of enterprises: issues of methodology and methods] autoref. thesis candidate economy Sciences: specialist 08.01.08 "Economics and Management" / O.Y. Verlanov; Institute of Regional Studies (Lviv). - Lviv, 2010. - 22 p. [in Ukrainian].
2. Geche S.F. Model' prognozuvannja finansovoho stanu pidpriemstv na osnovy finansovih pokaznikov [A model of forecasting the financial condition of enterprises based on financial indicators] / S.F. Geche // Scientific Bulletin of Uzhhorod University. Series: Economy. - 2014. - Issue 1. - pp. 162-164 [in Ukrainian].
3. Zigriy O.V. Complexsna ocinka finansovoho stanu pidpriemstva na osnovi pokaznikov zvinosti: rozrahunkovy pidhid [Complex assessment of the financial state of the enterprise based on reporting indicators: a calculation approach] / O. V. Zygrii // Scientific and production journal "Innovative Economy". - 2014. - No. 3. - P. 243-249 [in Ukrainian].
4. Karpenko G.V. Shljahi vdoskonalennja finansovoho stanu pidpriemstva [Ways of improving the financial condition of the enterprise] / G.V. Karpenko // Economy of the state. - 2010. - no. 1. - pp. 61-62 [in Ukrainian].
5. Kovalenko L.O. Diagnostichniy analys v sistemy upravltainnja pidpriemstvom: methodologyja ta metodiki [Diagnostic analysis in the enterprise management system: methodology and techniques] / T. M. Kovalchuk // Economy of the agricultural industry. - 2005. - No. 2. - P. 59-63 [in Ukrainian].

6. Kovalchuk T.M. Diagnostichnij analys v sistemy upravlinnja pidpriemstvom: metodologyja ta metodika [Diagnostic analysis in the enterprise management system: methodology and techniques] / T. M. Kovalchuk // Economy of the agricultural industry. - 2005. - No. 2. - P. 59-63.
7. Podolska V.O. Finansovij analys: navchal. Posibnyk [Financial analysis: teaching. manual] / V. O. Podolska, O. V. Yarish. – Kyiv: Education Center. 1-ry, 2007. – 488p.
8. Four Key Components to Financial Sustainability. URL: <https://www.advancepartners.com/blog/four-key-components-to-financial-sustainability/>